

מאור ושמש ויקרא פרשת צו

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר צו אֶת אֶהֱרֹן וְאֶת בְּנָיו לֵאמֹר זֹאת תֹּרַת הָעֹלָה הוּא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלֵּילָה עַד הַבֶּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תֹּקֵד בּוֹ.¹ יש לרמוז בזה, כי הראשי תיבות של צו את אהרן ואת בניו לאמר עולין בגימטריא ק"ל, כמנין ה' הויות שהם חמשה חסדים. והראשי תיבות של זאת תורת העולה היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר עולין כמנין השבת, ורומז כמו שאמרנו למעלה גם כן על פי מאמרם ז"ל, שכל המשמר שבת כהלכתו אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו; ועל כן אמרו שאלמלא שמרו ישראל שתי שבתות מיד היו נגאלין, שהשבת מכפר על המעשה², והטעם עיין למעלה³. ושבת הגדול שהוא מעולם הבינה - עולם המחשבה מכפר על המחשבה⁴, ובניסן עתידין ליגאל. ולכן אלמלא שמרו אותן השתי שבתות שקודם הפסח שהם שבת הגדול ושבת שלפניו - מיד היו נגאלין. ולזה קורין לעולם פרשת צו קודם הפסח, והסימן 'פקדו ופסחו' לרמוז⁵, שכמו שהקרבנות מכפרין על המחשבה והמעשה - כן השבת מכפר, ועיין כל זה למעלה באריכות.

וזה רומז כאן גם כן, שראשי תיבות של זאת וגו' עולים כמנין השבת לרמוז, שהשבת מכפר כמו הקרבנות⁶. והראשי תיבות של צו וגו' עולין כמנין ה' הויות כדלעיל בסמוך לרמוז, שעל ידי שמירת שבת אנו ממשיכין על הכנסת ישראל החמשה הויות החסדים⁷.

וגמר אומר ואש המזבח תוקד בו שרומז שהגם שבשבת אנו מצווים על הבערת אש⁸ שלא לעורר כוחות הדינים ואשו של גהינם כידוע⁹ - אבל אש של המזבח אדרבה¹⁰, מצוה היא להבעירו אפילו בשבת; שזה האש הוא משורש גבוה וממקום קדוש הוא, ומוסיף אומץ בקדושה

¹ ויקרא פרק ו: (א) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) צו אֶת־אֶהֱרֹן וְאֶת־בְּנָיו לֵאמֹר, זאת תֹּרַת הָעֹלָה הוּא הָעֹלָה עַל־מוֹקְדָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ כָּל־הַלַּיְלָה עַד־הַבֶּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תֹּקֵד בּוֹ:

² מעשה החטא

³ מאור ושמש פרשת החודש: שהשבת הוא בחינת מלכות - פה, כדלעיל. ועקימת שפתיו הו' מעשה (סנהדרין סה א)3, שמה שאומר שירות ותשבחות בשבת בדחילו ורחימו - הוא מכפר לו עון המעשה

⁴ שעל מחשבה בחטא ע"ז שנחשב למעשה, מכפר שבת הגדול שהוא בחי' מחשבה

⁵ ראה פרשת החודש

⁶ נרמז בפר' זו העוסקת בקרבנות ענין השבת, שגם היא מכפרת כמו הקרבנות

⁷ ספר קהלת יעקב - ערך שב: שבת בשבת מתפשטים הה' חסדים דאבא בזעיר, וזה סוד (ישעיה מ' י"ב) ושמים בזרת תכן, זרת הן ה' חסדים דאבא, וכן פירוש בזוהר תרומה קע"ה ע"ב ע"ש, שבת ראשי תיבות 'שמים' בזרת 'תכן':

⁸ שמות פרק לה (ויקהל): (ג) לֹא־תִבְעְרוּ אֵשׁ בְּכָל־מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת:

⁹ תיקוני זוהר תקונא עשרין וארבע דף סט עמוד ב: ובשבת גיהנם לא שלטא בעלמא ולא ממנן דיליה ובגין דא מני לישראל לא תבערו אש בכל מושבתיכם ביום השבת ואי בר נש אוקיד בשבת אמר קודשא בריך הוא אנא הויתי מכבה לנורא דלא אוקיד ואתון מוקדין ליה אתון תתוקדון בגיהנם בגין דא לא תבערו אש בכל מושבותיכם ואפילו בגופא ומאי ניהו גיהנם בגופא כבד דביה מרה דאיהו גיהנם סם המות סם דאל אחר חרבא דמלאך המות ועליה אתמר ואחריתה מרה כלענה חדה כחרב פיות

¹⁰ זוהר כרך ב (שמות) פרשת ויקהל דף רח עמוד א: בגין דכל אשין אחרנין אתטמרו ואתגניזו ביומא דשבתא בר אשא חד דקדושה עלאה דאתגליא ואתכלילא בקדושא דשבתא, וכד האי אשא אתגלייא כל אשין אחרנין אתטמרו ואתגניזו קמיה, והאי אשא איהי דעקידיה דיצחק דאתלהטא על גבי מדבחא